

fleste tilfælde være mest hensigtsmæssigt, at den, der søger aktindsigt, i første omgang får adgang til at gennemse den del af materialet, som ikke helt undtages fra aktindsigt i medfør af stk. 3. Den pågældende kan så efterfølgende eventuelt anmode om udlevering af kopi af nærmere angivne dokumenter, som den pågældende har fundet frem til ved sin gennemgang af det samlede materiale.

Med hensyn til *fremgangsmåden* ved behandlingen af anmodninger om aktindsigt henvises til den foreslåede § 41 e og bemærkningerne hertil. Om *betaling* for udleverede kopier henvises til pkt. 2.6.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 41 e

Bestemmelsen angår fremgangsmåden ved behandlingen af anmodninger om aktindsigt. Bestemmelsen omfatter både aktindsigt efter de foreslåede regler i §§ 41 a-41 c for enhver og aktindsigt efter de foreslåede regler i § 41 d for personer, der kan påvise en særlig interesse i at få aktindsigt.

Stk. 1 stiller det grundlæggende krav til enhver anmodning om aktindsigt efter §§ 41 a-41 d, at ansøgeren kan identificere det dokument eller den sag, som den pågældende ønsker aktindsigt i. *Stk. 2* angiver, hvilken myndighed en anmodning om aktindsigt skal indgives til, og *stk. 3* foreskriver en frist for myndighedens svar på anmodningen. Endelig indeholder *stk. 4* regler om anonymisering, mens *stk. 5* angår personnumre.

Stk. 1, 1. pkt., fastslår, at den, der anmoder om aktindsigt, skal angive det dokument eller den sag, som den pågældende ønsker at blive gjort bekendt med.

Den, der søger aktindsigt, må således have i hvert fald et vist kendskab til sagens eller dokumentets eksistens, før der anmodes om aktindsigt. Kravet om forudgående identifikation af sagen eller dokumentet indebærer bl.a., at der ikke kan forlanges adgang til at gennemgå sagerne i en given periode med henblik på herigennem at finde frem til en bestemt sag eller til sager af en bestemt art. Det vil heller ikke være muligt at få aktindsigt i straffedomme vedrørende en bestemt person blot ved at henvise til vedkommendes navn.

Den modsatte situation – at den, der søger aktindsigt, kender straffesagen, men ikke tiltaltes navn – hindrer derimod ikke aktindsigt. Hvis den, der søger aktindsigt, via medieomtale eksempelvis er bekendt med, at en bestemt domstol en bestemt dag (eller inden for en relativt kort periode) har afsagt en dom, som kan identificeres entydigt på grundlag af de op-

lysninger, som den, der søger aktindsigt, er i besiddelse af, er kravet til identifikation af sagen opfyldt, hvis den myndighed, der behandler anmodningen om aktindsigt, uden besvær kan finde frem til sagen.

Forslaget giver således bl.a. enhver mulighed for på grundlag af tilstrækkelig præcis presseomtale af konkrete retssager at få aktindsigt i domme og kendelser i sagen, og dette er en central del af forslaget, der bl.a. giver mulighed for at kontrollere, om mediernes omtale af sagen er dækkende.

Om massemediernes mulighed for at foretage en generel gennemgang af nyligt afsagte domme uden forudgående identifikation af den enkelte sag henvises til den foreslåede regel i § 41 f, stk. 1.

Stk. 1, 2. pkt., giver mulighed for at afslå aktindsigt, når der anmodes om aktindsigt i et større antal sager, medmindre anmodningen er rimeligt begrundet, herunder når der søges aktindsigt til brug for videnskabelig forskning eller journalistisk eller redaktionelt arbejde. Det bemærkes, at der ikke er fundet grundlag for, at den særlige adgang til at anmode om aktindsigt i et større antal sager kun skal gælde for danske massemedier, sådan som Retsplejerådet har foreslået. Reglen er derfor – ligesom for den videnskabelige forsknings vedkommende – udformet generelt.

Denne regel er begrundet i, at der som nævnt ikke bør være adgang for enhver til at gennemgå sagerne i en given periode med henblik på herigennem at finde frem til en bestemt sag eller til sager af en bestemt art.

Det er imidlertid muligt ved hjælp af retslisterne at udarbejde en fortegnelse over alle afsagte domme i en vis periode, og hvis der ikke gjaldt nogen begrænsninger i, hvor mange domme man samtidig kunne få aktindsigt i, ville enhver på grundlag af en sådan fortegnelse kunne forlange aktindsigt i samtlige afsagte domme i en given periode.

Formålet med reglen er således at begrænse mulighederne for at omgå kravet om, at der kun er adgang til aktindsigt i sager, som den, der søger aktindsigt i, på forhånd er bekendt med.

Reglen forhindrer ikke, at nogen gentagne gange anmoder om aktindsigt i et mindre antal domme og dermed over en periode opnår aktindsigt i et større antal domme. Ved anvendelsen af reglen kan det dog tillægges betydning, om den pågældende gentagne gange anmoder om aktindsigt i nye sager, eller om der er tale om en enkeltstående anmodning.

Reglen er formuleret på den måde, at aktindsigt kan afslås, hvis anmodningen angår et større antal sager, medmindre anmodningen er rimeligt begrundet, herunder når der søges aktindsigt til brug for videnskabelig forskning eller journalistisk eller redaktionelt ar-